

[Knud Lind]

man øge retsbevidstheden, eller er det, som jeg har sagt, på lang sigt noget, der dækker over en samfundsnedbrydende virksomhed? Man forsøger jo at lave mere og mere rav i den, nogle på Nørrebro, andre via folketinget, sådan at politiet bliver stækket på alle måder, så der er klar til gadens parlament. Er det på den måde, det skal forstås? Nu må vi have et klart svar fra hr. Wilhjem: er han enig i hr. Viljo Sigurdssons udtalelser på Nørrebro?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg noterede mig med tilfredshed det, hr. Wilhjem just sagde, at menneskerettighederne, de demokratiske rettigheder, er et udeleligt hele, men er det så det – det vil jeg bede om at få præciseret – som man fra VSernes side ser som et abstrakt indhold af menneskerettighederne, er det det, som man selv vil definere som menneskerettigheder, eller er det dem, der gælder på et givet tidspunkt i Danmark, f. eks. i dag, som er et udeleligt hele, og som skal respekteres af alle? Denne præcision vil jeg gerne bede hr. Wilhjem om at foretage.

Justitsministeren (Ole Espersen):

Hr. Bernhard Baunsgaard gjorde en del ud af, at man jo også kunne risikere, når politiet må fotografere demonstrationer, hvis der er konkret mistanke om ulovligheder, at også en demonstration arrangeret af socialdemokrater ville blive fotograferet. Jeg må erkende, at det risikerer man, og det er der ikke spor galt i. Det behøver jo heller ikke at være demonstrationens arrangører, som vil foretage sig noget ulovligt. Det kan være, det er udefra kommende deltagere, der vil begå ulovligheder f. eks. over for socialdemokratiske arrangører, og så vil enhver kunne se, at der vil kunne være en situation dér, hvor et forsøg på en forhindring af en forbrydelse eller en bevissikring er rimelig. Det er klart, at vi kan ikke have det udgangspunkt, som man får indtryk af at hr. Bernhard Baunsgaard har, eller som hr. Wilhjem i hvert fald synes at have, at først når der er sket en lovovertrædelse, kan politiet sætte sig i gang. Har man på fornemmelsen, at en lovovertrædelse er under opsejling, må man selvfølgelig enten prøve at forhindre den eller, hvis man

ikke kan det, søge at sikre sig beviser, således at denne forbrydelse kan opklares og de skyldige straffes. Dette har man ret til at gøre efter retsplejeloven, og denne ret vil det naturligvis være forkert at tage fra vores politi.

Hr. Wilhjem gav udtryk for, at det, som den socialdemokratiske ordfører havde sagt her i dag, vidnede om, at vi syntes, alt var godt, at vi var tilfredse, og det var typisk for et parti i regeringsposition.

Jeg synes ikke, det er en fair gengivelse af debatten her i dag. Der er forskel på gerne at ville gøre tingene bedre – og det vil begge vi, som blev nævnt, og det har vi også klart givet udtryk for, f. eks. inden for isolationsområdet og også inden for andre områder – og så at acceptere, som hr. Wilhjem vil have vi skal, at retssikkerheden er blevet nedbrudt. Der er en enorm forskel. At vi ikke accepterer det, er ikke ensbetydende med, at vi ikke mener, tingene kan gøres bedre. Det kan de faktisk, og jeg tror, jeg har nævnt de første otte eller ti områder, hvor vi må finde ud af, om vi kan skabe bedre forhold, men ikke med udgangspunkt i, at retssikkerheden er fjernet i Danmark.

Det, som det kriminalistiske institut sagde i 1978, viser sig jo ikke at være rigtigt, for efter reformens vedtagelse faldt antallet af varetægtsfængslinger som bekendt. Først senere er det steget igen, nu markant, og det er det, der giver anledning til vore bekymringer og de undersøgelser, som jeg har nævnt.

Med hensyn til dette Esbjergarkiv, som jeg udmærket forstår optager folketinget, så er formålet med en anbringelse – hvis man når til det resultat – et bestemt sted, f. eks. i rigsarkivet, naturligvis det, at skulle der komme en genoptagelsessag – og hr. Wilhjem vil jo gerne have, at mulighederne for genoptagelse af straffesager bliver meget lettere, end de er i øjeblikket – mener man fra anklagemyndighedens og politiets side, at det vil være væsentligt at have disse oplysninger til den tid, og så vil man naturligvis kunne få dem udleveret til den brug. Men om det bliver resultatet eller man kan indrette efterforskningen således, at man kan tilintetgøre registre af denne karakter, er der ikke taget stilling til. Det vil der imidlertid blive, så snart disse svar er givet.

Fru Ebba Strange undrede sig over, at man spørger politiet, før man træffer afgørel-